

Egy új szittyó-fajvegyülékről. Über einen neuen *Juncus*-Bastard.

Irta: } Boros Ádám (Budapest).
Von: }

Juncus Degenianus Boros = *lampocarpus* × *subnodulosus* nov. hybr. Perennis. Axis subterraneus brevis, parum repens, caespitem laxum formans. Caulis erectus, sat altus (circa 60—70 cm. longus) teres, in parte superiore *folia 2—4 gerens*. Folia (infima ad vaginas reducta) omnia cum vaginis subtus latis, foliaceis, ad faucem in auriculas duas satis acuminatas membranaceas exeuntia; laminae foliorum superiorum satis elongatae, non tamen inflorescentiam attingentes; crassitie caulis, satis acutae, virides, sat perspicue transverse articulatae. Inflorescentia erecta, composita, sat dense ramosa, *ramulis extremis fere libratis*, haud compacta. Capitula multa hemisphaerica, 4—10-flora. Involucrum e singulis foliis, ab inflorescentia parum distantibus eademque brevioribus constans. Folia fulcrantia ovalia acuminata, in florescentia breviora, membranacea, pellucida, straminea. Flores 2—2.5 mm. longi, viridi-fusci. Perigonii phylla aequilonga, tenerrime *uninervata*, ovali-lanceolata, anguste membranaceo-marginata, interioribus acutis (haud mucronatis), anguste membranaceis, viridescensibus, versus apicem leniter fulvis badiisve, *marginibus parum involutis*. Stamina 6. Stylus longitudine circa ovarium aequans, stigmatibus erecto. Capsula ovalis, perigonio longior, unilocularis (?) subfusca splendensque.

Crescit in Hungaria media. Inter parentes in paludosis rivi „Alagi majori patak“ inter pagos Rákospalota et Alag, non procul a Budapestino detexi die 23. jun. 1917. Dicatus in honorem magistri illustrissimi domini archidirectoris Dr. Á. de Degen.

Der *Juncus Degenianus* hat abgesehen von Blütenstande seine Tracht von *J. subnodulosus* vererbt, ist aber von diesem durch seine spitzigen Perigonblätter verschieden; von *J. lampocarpus* weicht er durch die dickeren, längeren Stengel, die dickeren Blätter, den dichteren Blütenstand und die am Rande ein wenig eingebogenen Perigonblätter ab. Der Bau des Blütenstandes erinnert mehr an *J. lampocarpus*. Am leichtesten ist er an den spitzigen, am Rande eingebogenen Perigonblätter zu erkennen.

* * *

A nevezett helyen egy vízenyősebb részen a *J. subnodulosus* Schrk. (*J. obtusiflorus* Ehrh.) állományyszerűen lépett fel, a mocsár szélén pedig nedves réten aránylag kevés *J. lampocarpus* Ehrh. (*J. articulatus* L. p. p.) volt. A terület Juncusait gondosan átnézve egy a *J. lampocarpus*-ok közül

már termetére nézve is kimagasló tövet találtam, melyben azonnal felismertem a két faj hybridjét, mely combinatio tudtommal még nem volt ismeretes Noha az egész területet még más izben is átvizsgáltam, több példányt nem sikerült találnom. Megfigyeltem ezenkívül a rákosi és a rómaifürdői nedves réteket, hol a két szülőfaj együtt fordul elő, de nem akadtam hybridre. Valószínű, hogy a két faj virágzási idejében is van különbség (mi a hybrid ritkaságának is lehet oka), e kérdéshez mindössze csak azt a megfigyelésemet közölhetem, hogy vizsgálataim közben egyszerre mindkét fajnak láttam virágzó egyedeit. (Rómaifürdő, 1917. jun. 24.)

A *Saponaria* L. nemzetség hazánkban és a *Saponaria officinalis* L. alakköre.

Die Gattung *Saponaria* in Ungarn u. der Formenkreis der *S. officinalis* L.¹⁾

Irta : | Soó Rezső (Budapest).
Von : |

A „tajtékozó szappanfű“ (*Saponaria officinalis* L.) euráziai elem, amely a glaciális korban vándorolt át Európába, ma már azonban Észak- és Délamerikában is elterjedt, ahol anthropochor; — a ruderalis és riparius növényközvetkezetek alkotó eleme. Észak- és Középnémetországban a folyómenti cserjésformáció — Restatifruticeta p. p. — alkotó eleme, sokszor mint *lus. pleniflora* Schur elvadulva (Grecke Exkl. 275.), továbbá végig a Kárpátokban és az illyr-mórsiai országokban (Pax. Adamovič, Hayek) mint tipikus ombrophil növény. Ámde utak mentén, gyepekön úgy hazánkban (Budapest! Kolozsvár!) mint Középeurópában (délen kevésbé) elterjedt.

Nálunk a *Saponaria* nemzetség kevészámu fajjal van képviselve, mind a *Saponariella* Simmler subgenusból. *Simmler*²⁾ csoportosításában:

Sectio 1. *Smegmathamnium* Fenzl. §. 1. *Luteiflorae*.

1. *S. bellidifolia* Smith. Spic. Bot. 1791. 5. Balkán-apennini elem, legészakibb termőhelyei az Erd. Érchegys. és a Csernyai hav. körzetében Skerice (Scarișoara) vidékén cf. Győrfy

¹⁾ Revidéált herbáriumi anyag: Magyar Nem. Muzeum (HM), Budapesti tudományegyetemi növénykert (HHB) és Növényrendszertani int. (HU), Vetőmagvizsg. állomás (H. Vetőm.) Borbás, (HBb) Degen, (HD) és kisebb magángyűjtemények.

²⁾ J. Simmler. Monogr. der Gatt. *Saponaria*. Denksch. d. math. nat. Klas. d. k. A. Wien. 85. 1914: 433 et s.

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Ungarische Botanische Blätter](#)

Jahr/Year: 1920

Band/Volume: [19](#)

Autor(en)/Author(s): Boros Adam

Artikel/Article: [Egy új szittyó-fajvegyülékről. Über einen neuen Juncus-Bastard. 41-42](#)